

ГРОШОВО-КРЕДИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

**Марков А.С., Шолтоян Ю.М., здобувачі вищої освіти гр. ПУА/ 3/2,
Миколаївський національний аграрний університет**

Грошово-кредитне регулювання – сукупність форм, методів і важелів державного впливу на грошово-кредитну сферу. Основні напрями грошово-кредитного регулювання банківської ліквідності, управління державним боргом і регулювання обсягу кредитних операцій, грошової емісії та ризику й ліквідності. Здійснюється за допомогою різних форм, методів і важелів. Наприклад, банківська ліквідність регулюється такими методами: центральні банки деяких розвинутих країн світу, по-перше, регламентують співвідношення між касовими резервами банків і депозитами, між резервними активами і депозитами, між позиками і депозитами. По-друге, банки зобов'язані зберігати певну частку своїх активів у вигляді резерву в центральному банку [1, с.864].

Сутність даної політики полягає в регулюванні обсягу грошової пропозиції для стабілізації економіки. Під час спаду виробництва грошово-кредитна політика зводиться до стимулювання зростання пропозиції грошей, а в періоди високої інфляції – навпаки, до її обмеження.

Грошово-кредитне регулювання здійснюється через монетарну політику, яка залежить від вибору конкретних методів грошового й кредитного регулювання, відповідно до поставлених цілей. Можна виділити два основних варіанти грошово-кредитної (монетарної) політики: політика “дешевих” грошей і політика “дорогих” грошей. Політика “дешевих” грошей – монетарна політика, спрямована на зниження процентної ставки з метою стимулювання ділової активності. Політика “дорогих” грошей – монетарна політика, спрямована на підвищення процентної ставки з метою стримання ділової активності.

Головним суб'єктом монетарної політики держави є центральний банк, який здійснює грошову емісію й регулює грошово-кредитну діяльність комерційних банків. У своїй діяльності центральний банк для регулювання грошової маси застосовує такі методи: 1) операції на відкритому ринку; 2) змінення рівня мінімальної резервної норми; 3) змінення облікової ставки.

Операції на відкритому ринку – найважливіший метод з точки зору регулювання пропозиції грошей. Маневруючи операціями купівлі-продажу своїх цінних паперів, держава отримує можливість реально впливати на динаміку національного продукту – стимулюючи економічне зростання на фазі депресії та стримуючи його при наближенні до спаду.

Змінення рівня мінімальної резервної норми. Змінюючи мінімальну обов'язкову резервну норму, центральний банк також може впливати на кредитні можливості комерційних банків[2. с. 200].

Змінення резервної норми є досить потужним методом монетарної політики, але держава рідко вдається до нього. Це пояснюється тим, що норма обов'язкового резерву впливає на рівень грошового мультиплікатора. Тому навіть незначні коливання цієї норми суттєво впливають на пропозицію грошей. За цих обставин зміни нормативного рівня резервів використовують лише у крайніх випадках. Для простого коригування грошової пропозиції резервну норму, як правило, не змінюють.

Змінення облікової ставки. Облікова ставка – це процент, під який центральний банк надає кредити комерційним банкам. За умови підвищення облікової ставки кредитні ресурси комерційних банків зменшуються, тому позика грошей для функціонуючих капіталів стає дорогою. У комерційних банків погіршуються можливості до кредитування економіки, пропозиція грошей зменшується, а процентна ставка зростає. При зниженні облікової ставки кредитні ресурси комерційних банків зростають, тому позика грошей для функціонуючих капіталів стає дешевою. У комерційних банків поліпшуються можливості до кредитування економіки, пропозиція грошей зростає, а процентна ставка знижується[2. с.201].

Список використаних джерел

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
2. Вечкалов Г. С., Вечкалова Г. Р. Макроэкономика. – СПб.: ЗАО «Издательство “Питер”», 2000. – 208 с.

Науковий керівник – Альбещенко О.С. кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет